

AKDENİZ GENEL BALIKÇILIK KOMİSYONU (GFCM)

Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM)'nin tesis edilmesine ilişkin Antlaşma, FAO Ana Yasasının XIV. Maddesi hükümleri çerçevesinde, 1949 tarihli FAO Konferansında kabul ederek, 1952 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Türkiye, 6 Nisan 1954 tarihinde GFCM Antlaşmasına taraf olmuştur.

Bu Antlaşmaya sırasıyla 1963, 1976, 1997 ve 2014 tarihlerinde getirilen tadiller de kabul edilmiştir. Son değişikliklerle birlikte, önceki adı "Akdeniz Genel Balıkçılık Konseyi" olan GFCM'in adı değiştirilmiş, Komisyonun işleyişine ilişkin olarak Akit Taraflara getirilen yeni yükümlülükler çerçevesinde, üyelerin "özerk bütçeye" katkı yapmaları söz konusu olmuştur. Söz konusu yeni yükümlülükler 29 Nisan 2004'de yürürlüğe girmiştir.

14-19 Mayıs 2012 tarihleri arasında Marakeş'te gerçekleşen Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu'nun (GFCM) 36. Genel Kurul Toplantısında ise, 1954 tarihli GFCM Antlaşması ile GFCM kurumsal yapısının güçlendirilmesi ve modernizasyonu tartışmaya açılmıştır. Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu (GFCM) tarafından, GFCM Antlaşması ile Komisyon'un kurumsal çerçevesinin, balıkçılık alanındaki güncel uluslararası düzenlemeler ve son bilimsel gelişmeler ışığında modernize edilmesine karar verilmiştir. Revize Anlaşma, GFCM 38. Genel Oturumunda Üye Ülkeler tarafından kabul edilmiştir.

Aynı şekilde Anlaşma ekleri olan "Usul Kuralları" ve "Mali Düzenlemeler'de 26-28 Ocak 2015 tarihinde Roma'da düzenlenen toplantı ile tartışmaya açılmış ve GFCM 39. Genel Oturumunda kabul edilmiştir.

Türk hukuk sistemine göre yeni anlaşma metni ve eklerinin uygulanabilmesi için iç onay prosedürüne tabi tutulması gerekmektedir.

GFCM bünyesinde, Avrupa Birliği dâhil olmak üzere 24 üye devlet bulunmaktadır. GFCM Üyeliği; Akdeniz sahil devletleri yanında, bölgesel ekonomik örgütler ve de gemileri Akdeniz'de balıkçılık faaliyetiyle iştigal eden Birleşmiş Milletler üyesi tüm devletlerin iştirakine açıktır.

GFCM'in hedefleri:

Akdeniz, Karadeniz ve bağlı sularındaki canlı deniz kaynaklarının en iyi şekilde değerlendirilmesi, geliştirilmesi, korunması ve akılcı yönetilmesini, ayrıca yetiştiriciliğin sürdürülebilir kalkınmasını teşvik etmektedir.

Diğer Bölgesel Balıkçılık Yönetim Örgütleri (RFMO)'yle de işbirliği halinde, FAO'nun Sorumlu Balıkçılık Yasası temelinde, bölgesel düzeyde balıkçılık etkin şekilde yönetilmesi gayesiyle, hükümetlerin sarf ettiği çabayı koordine edici bir rol üstlenmiştir. Bu kapsamda GFCM, "Antlaşma Bölgesinde" balıkçılığın korunması ve yönetimine dair bağlayıcı kararlar getirme yetkisine haizdir.

GFCM'in yıllık olağan oturumları düzenli olarak yapılmaktadır. Politika ve faaliyetlerini GFCM Sekreteryası aracılığıyla yürütmektedir. GFCM Komiteleri aracılığıyla ara dönem toplantılar da icra edilmekte olup, GFCM bünyesindeki alt-komiteler; Bilimsel Tavsiye Komitesi (SAC), Yetiştiricilik Komitesi (CAQ), Uyumlaştırma Komitesi (CoC), İdari ve Mali İşler Komitesi (CAF) ve bunların ilgili tali organlarıdır.

GFCM'in Görevleri:

- Akdeniz'deki canlı kaynakların yoğunlukları, aşırı avlanma düzeyleri ve bunlara bağlı balıkçılık durumunun gözden geçirilmesi,
- Canlı deniz kaynaklarının korunması ve yönetimine yönelik tavsiyelerde bulunma ve bu tavsiyelerin uygulanmasına yönelik uygun tedbirlerin oluşturulması ve tavsiye edilmesi,
- Balıkçılık endüstrisinin ekonomik ve sosyal boyutunun gözden geçirilmesi ve bunların gelişimini amaçlayan tedbirlerin tavsiye edilmesi,

- Balıkçılığın her boyutunda eğitim ve benzeri faaliyetlerin desteklenmesi, tavsiye ve koordine edilmesi,
- Balıkçılık ve canlı deniz kaynaklarının korunmasına yönelik ortak projeler yapılması, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi, tavsiye ve koordine edilmesi,
- Balıkçılığa dair bilgilerin bir araya getirilmesi, yayımlanması veya yayılması,
- Yetiştiriciliğe yönelik programların ve kıyı balıkçılığının artırılmasının desteklenmesi,
- Komisyon'un anlatılan bu hedeflere ulaşmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesidir.

Harita: Akdeniz Genel Balıkçılık Komisyonu Yetki Alanı

GFCM üyeleri;

Türkiye, Arnavutluk, Bulgaristan, Cezayir, Fas, Fransa, Hırvatistan, İspanya, İsrail, İtalya, Japonya, Karadağ, Kıbrıs, Libya, Lübnan, Malta, Mısır, Monako, Romanya, Slovenya, Suriye, Tunus, Yunanistan ve Avrupa Birliği'dir.

Resmi Diller:

GFCM'nin resmi dilleri Arapça, Fransızca, İngilizce ve İspanyolcadır.

Resmi Web Sayfası:

<http://www.fao.org/gfcm/en/>